แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

ด้วยข้าพเจ้า นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัดสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตร **การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน รุ่น ๑/๒๕๖๕** ในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๑ วัน ณ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย LDD Teacher

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ฯ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. การพัฒนาความรู้ฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

เข้าใจเป้าหมายของการวิเคราะห์ดิน รูปแบบ ขั้นตอน และกระบวนการในการวิเคราะห์ดิน สามารถนำความรู้ที่ได้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการวิเคราะห์ดินสู่หมอดินอาสาและเกษตรกรทั่วไปที่สนใจ ซึ่งทำให้หมอดินอาสาหรือเกษตรกรทราบถึงลักษณะและสมบัติของดินในแปลงตนเองได้ สามารถวางแผนและจัดการดินเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ได้ โดยจะนำไปสู่ผลิตภาพในการให้ผลผลิตของดินที่เพิ่มสูงขึ้น เกิดการลดต้นทุนการผลิต และสามารถสร้างรายได้ให้แก่หมอดินอาสาหรือเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ฯ มีดังนี้

การวิเคราะห์ดินเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาที่ดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และสามารถใช้คำแนะนำและการปรับปรุงดินไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตได้ ทำให้การพัฒนาที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด

- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของพืช

๑. แสงสว่าง ช่วยในการสร้างและสังเคราะห์แสง มีผลต่อการออกดอกและผล

๒. อุณหภูมิ มีผลต่อการงอกของเมล็ด และการเจริญเติบโตของพืช

๓. อากาศ พืชต้องการที่สร้างอาหารและหายใจ

๔. แมลง ศัตรูพืช สารพิษ และภัยธรรมชาติ เป็นสิ่งที่พืชไม่ต้องการ

๕. ดิน เป็นที่ดูดยึด น้ำ อากาศ และธาตุอาหารพืช

- ลักษณะดินที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

๑. ดินต้องไม่มีลักษณะร่วนซุย ไม่อัดตัวแน่น

๒. มีธาตุอาหารต่าง ๆ อย่างพอเพียง

๓. มีน้ำเพียงพอ และสามารถดูดซับน้ำได้

๔. มีอากาศพอเพียง

๕. สามารถต้านทาน หรือชะลอการเปลี่ยนแปลงสมบัติของดิน เช่น ความเป็นกรด-ด่าง (pH), การนำไฟฟ้า (EC)

๒.๑ การวิเคราะห์ดิน

๒.๑.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประเมินสถานะธาตุอาหารพืช ในดิน และความอุคมสมบูรณ์ของดิน

๒. เพื่อการสำรวจ และจำแนกดิน

๓. เพื่อเป็นพื้นฐาน หรือแนวทางในการใช้ปุ๋ย การปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชการวิเคราะห์ดิน มีความสำคัญทำให้ทราบถึงสาเหตุ/ปัญหาการเสื่อมคุณภาพของดิน ทราบถึงแนวทางการจัดการและการปรับปรุงดิน เพื่อให้ดินมีคุณภาพที่ดี เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ไม่สูญเปล่า ทำให้ผลผลิตสูงขึ้นและการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีความยั่งยืน

๒.๑.๒ ขั้นตอน/กระบวนการวิเคราะห์ดิน

การเก็บตัวอย่างดิน > หน่วยงานบริการวิเคราะห์ดิน > เตรียมตัวอย่างดิน > ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ดิน (การสกัดดิน วิเคราะห์ปริมาณอินทรียวัตถุ การแปลผลวิเคราะห์ดิน) > ส่งผลพร้อมรายงานการวิเคราะห์ดิน ให้แก่เกษตรกรนำไปเป็นแนวทางการจัดการและการปรับปรุงดินในพื้นที่เกษตรกรรมของตนเอง

๑. สมบัติดินที่สำคัญ:

๑.๑ สมบัติดินทางเคมีเป็นสมบัติภายในของดินที่เราไม่สามารถมองเห็นหรือสัมผัสได้โดยตรง เกี่ยวข้องกับการดูดยึดและแลกเปลี่ยนแร่ธาตุต่าง ๆ ระหว่างดินกับสภาพแวดล้อม เกี่ยวข้องกับปฏิกิริยาต่าง ๆ ทางเคมีของดิน ความเป็นกรด – ด่างของดิน ความต้องการปูนของดิน ความเค็มของดิน อินทรียวัตถุในดิน ธาตุอาหารพืช และความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน

๑.๒ สมบัติดินทางกายภาพ (ฟิสิกส์) เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสถานะและการเคลื่อนย้ายของสสาร การไหลของน้ำ สารละลาย และของเหลว หรือการเปลี่ยนแปลงของพลังงานในดิน เนื้อดิน โครงสร้างดิน ความชื้นในดิน สีดิน ความแน่นทึบของดิน ความเป็นประโยชน์ของน้ำในดิน สภาพการนำน้ำของดิน

๒.๑.๓ ผลวิเคราะห์ดินบอกอะไร ?

- บอกถึงศักยภาพและกำลังการผลิตของดิน
- ปริมาณธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชมีอยู่ในดินเท่าไร
- ปริมาณธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชที่วิเคราะห์ได้จัดอยู่ในระดับ ต่ำ ปานกลาง (เพียงพอ) หรือสูง
- บ่งชี้ถึงความผิดปกติของดิน เช่น เป็นกรดจัด ด่างจัด ปัญหาความเค็มในดิน ขาดธาตุอาหารบางตัวหรือบางธาตุสูง ผิดปกติ
- เป็นข้อมูลพื้นฐานหรือแนวทางการใส่ปุ๋ย ว่า ควรใส่ปริมาณมากน้อยเพียงใด ในแต่ละชนิดพืชที่ต้องการปลูก

๒.๑.๔ การนำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ประโยชน์

- การวางแผนการเพาะปลูกพืช
- การเลือกชนิดและพันธุ์พืช
- อัตราการใช้และชนิดของปุ๋ยเคมีได้อย่างถูกต้อง
- การปรับปรุงดินด้านอื่นๆ ร่วมด้วย เพื่อให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเหมาะสมกับศักยภาพของดินและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

๑. มีความรู้ ความเข้าใจในการนำผลวิเคราะห์ดินแนวทางในการใช้ปุ๋ย การปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

๒. การวางแผนการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสม

๓. การเลือกชนิดและพันธุ์พืชให้เหมาะสม

๔. เป็นแนวทางการปรับอัตราการใช้และชนิดของปุ๋ยเคมีได้อย่างถูกต้อง

๕. การปรับปรุงบำรุงดินด้านอื่นๆ ร่วมด้วย เพื่อให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเหมาะสมกับศักยภาพของดิน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๖. ใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดสารเคมีตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

- นำความรู้ที่ได้ถ่ายทอดให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่เกษตรกรได้

๕. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน -

๖. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่ -

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น)
ผู้เข้ารับการพัฒนาความรู้

(นายสมบูรณ์ ธิจันทร์)
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์